

Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptuiju

dné 29. julija 1888.

(Dalje.)

Osobito važnost pripisuje vodstvo osnovanju Koroških podružnic, katerih zastopnike imamo čast danes pozdraviti v tej slavni skupščini. Najtežavnejša naloga čaka naše družbe ravno v slovenskem Gorotanu, kateri že toliko časa brezuspešno kliče po slovenski šoli. In le tedaj, ako se ondotni rodoljubi zavzamejo ter se ljudstvo vzdrami, mogoče bo izvojevati slovensko šolo, da bo v gajala koroško-slovenskim razmeram. In čast vrlim rodoljubom, stopili so na pozorišče — in narod za njimi! — S posebnim zadovoljstvom omenjamo, da so uzorne Slovenke ob sinji Adriji našle uzorne posnemalke. (Živele!) Vrli tržaški ženski podružnici prirastla je čvrsta posestrima v Ilirski Bistrici na Notranjskem. (Živela, slava!)

3. Z radostjo beleži vodstvo lepo čislo onih častitih rodoljubov, ki so po § 4 postali pokrovitelji *) naši družbi s tem, da so vplačali vsoto 100 gld. Vseh je preteklo leto pristopilo 9 ali z zaporedno številko: 29. † Mnsgr. profesor Andrej Einšpieler v Celovci. 30. Slavna Ormoška posojilnica. 31. Oroslov Dolenec, mestni odbornik in svečar v Ljubljani. 32. Jurij Jan, častni kanonik in dekan v Dolini v Istri. 35. Anton Vitez Vico, graščak v Podgradu v Istri. 34. Fil.-dr. Ivan Svetina, prof. v Ljubljani. 35. Maks Vršec, tajnik v Celji. 36. Slavna mestna županija v Idriji in 37. Josip Zelenik, odgojitelj na Dunaji.

4. Družbena zavoda, „otroški zabavišči“ v Celji in Trstu sta tudi tekoče leto lepo vsevala, da so bili roditelji s svojo deco, katera ji je pohajala, prav zadovoljni. Tudi gg. šolski nadzorniki so se pohvalno izrazili o teh zavodih. — V celjski vrtec pri čč. šolskih sestrah je zahajalo krog 50, v tržaški pa krog 40 otrok. Nekako polovico otrok bilo je plačujočih, drugi pa so bili brezplačno poučevani, kakor sta primerno in potrebno spoznali ondotni podružnični načelnistvi.

Ker se je v Celji potrebna spoznala prememba, in ker je prednica čč. šolskih sester, č. m. Angelina Križanič stavila jako ugodne pogoje, je vodstvo dne 25. marca 1888 štv. 401 naznanilo prečastiti m. prednici in slavnemu podružničnemu načelnistvu v Celji, da z bodočim šolskim letom (15. septembra 1888) izroči družbeno zabavišče v popolno oskrbljevanje čč. šolskim sestram, katerim bodi za dosežanjo podpore izražena tu očitno vodstvena zahvala. — Gledé tržaškega zavoda se ni zgodila nikaka sprememba. Da si zabavišče v Podgori pri Gorici ni družben zavod, vendar se sme z njego-

vimi vspehi ponašati tudi družba sv. Cirila in Metoda, ki je ondotnemu županstvu z besedo in dejanjem šla na roke, da se je čez 60 slovenskih otrok vzgojevalo v domačem vrtcu.

5. Glavni društveni blagajnik dr. Josip Vošnjak poroča o denarnem stanju blizo tako:

Račun o dohodkih in stroških družbe svetega Cirila in Metoda kaže za leto 1887 dohoda gld. 8638.34 in prištevši blagajnični zastanek koncem 1886, l., ki je znašal 5620 gld. 70 kr., skupaj gl. 14.257.04. Troškov je bilo gl. 6983.25, torej koncem 1887. leta ostanek v blagajni gld. 7273.79 in dolžno pismo šolske občine v znesku 700 gld. Podružnice so nabrale in postale glavni družbi gld. 7224.06. Nad 100 gld. so nabrale: Prva ljubljanska gl. 299.21, šentjakobsko-trnovska v Ljubljani gld. 235.48, šentpeterska v Ljubljani gld. 267.81, celjska gl. 251.82, celovška gl. 100.40, novomeška gl. 110.65, braslavška gl. 100, gorenjegradska gl. 120, tržaška gl. 300, žavska gl. 124, vrhniška gl. 291, postojnska gl. 104.89, slovenjegraška gl. 104.05, idrijska gl. 104.80, trnovobistriška gl. 109.40, begunjska pri Cerknici gl. 125.25, na Zidanem mostu gld. 140, ženska v Trstu gld. 440.02, smledniška gl. 131.90, ormoška gl. 300, ostale menj ko 100 gl., ker so ustanovnine večinoma bile vplačane v letu ustanovljenja. Zahvaliti se nam je onim podružnicam, ki so skušale redne doneske zvišati po napravi veselice družbi v korist. Šentpeterska v Ljubljani je izročila 167 gl. 81 kr. kot dohodek veselice, ribniška 24 gld., šentjakobsko-trnovska 16 gld. 35 kr., idrijska 16 gld. 62 kr., premska 6 gld. 10 kr. V svojih oporokah so se spominjali naše družbe sledeči dobrotniki: č. g. Fr. Šabec, duhoven v Utovljah pri Sezani, g. Jos. Rozman v Ljubljani in Magd. Golob v Radovljici po 100 gld. Med daritelji mi je omeniti pevskega društva „Slavec“ v Ljubljani 50 gl., posojilnice mariborske 100 gl., banke „Slavije“ v Pragi 200 gl., Čehov 155 gl.

(Dalje pri)

Gospodarske stvari.

Peronospora viticula ali strupena rosa.

Ta nesrečna trška bolezen se je ta mesec po vseh naših vinorodnih krajih jako nevarno pokazala ter lahko izrečemo prepričanje, da bode letošnje vino še brž kisleje, nego lansko.

Temu pa se tudi ni čuditi, ako pomislimo, da je perje rastlini to, kar so živali pluča; trtno listje je pa že sedaj čisto rmeno, deloma suho in že odpalo in vsled tega ne bode dozorelo grozdje in pa kislo bode vino. Dalje pa upliva ta bolezen še tudi na trs sam, kajti mladike tudi ne morejo dozoreti, za tega delj lahko pozebejo in zbog tega trs peša.

Že enkrat smo naše bralce na to nesrečo

*) Pokrovitelje št. 1—28 gl. Vestn. str. 27—28.